

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร (Population)

1. ฟันวีวี่ตัดกลาง

กลุ่มตัวอย่าง (Samples)

1. ฟันวีวี่ตัดกลาง ซึ่งถอนไม่เกิน 1 เดือน ไม่มีรอยผุ รอยร้าว หรือความผิดปกติใดๆ จำนวน 80 ซี่ เก็บอยู่ในน้ำกลั่น อุณหภูมิ -4 องศาเซลเซียส

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องทดสอบสากล (Universal testing machine : Instron model 5566, Instron Corp., England)
2. ตู้อบ (Hot air oven : Memmert model 300, Schwabach, Germany)
3. เครื่องฉายแสง (Curing light : Translux® EC, Kulzer, Germany)
4. เครื่องตัดฟัน (Isomet 1000 series 15, Buehler, Lake Bluff, USA)
5. เครื่องเคลือบชิ้นตัวอย่างด้วยอนุภาคทอง (Gold coater : JFC-1200, Tokyo, Japan)
6. เครื่องดูดความชื้น (Dessicator, Tokyo, Japan)
7. กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนชนิดส่องกราด (Scanning electron microscope : JSM-5410LV, Tokyo, Japan)
8. เวอร์เนียแคลิเปอร์ ดิจิตอล (Veneer Digimatic Caliper, Mitutoyo, Tokyo, Japan)

9. แวกคูอัมฟอร์มเมอร์ (Vacuum former : Ultra-Form®, Keystone, Cherry Hill, USA)
10. เครื่องชั่งน้ำหนักละเอียด 4 ตำแหน่ง (Balance : BP 110S, Sartorius, Goettingen, Germany)
11. เครื่องวัดความเข้มแสง (Optilux Radiometer P/N 10503 Model 100, Kerr, Danbury, USA)
12. อ่างน้ำ (Water Bath, Hetofrig SKF 6FP1, Heto Birkerod Danmark, Germany)

วัสดุที่ใช้ในการวิจัย

1. ชีผึ้งชี้จุดสบที่มีความหนา 0.5 มิลลิเมตร (Occlusal indicator wax, Kerr Corporation, Sybron, Romulus, USA)
2. วัสดุพิมพ์ปากไฮโดรคอลลอยด์ชนิดผันกลับไม่ได้ (Irreversible hydrocolloid, Jeltrate Plus, Caulk/Dentsply, Milford, Delaware, USA)
3. พลาสติกเทอร์นิน (Microstone, Whip-mix Co., Louisville, Kentucky, USA)
4. น้ำลายเทียม (ภาควิชาเภสัชวิทยา คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ, ประเทศไทย)
5. แผ่นพลาสติกชนิดนิ่ม (Soft-tray material, Ultradent Product, Inc., South Jordan, USA)
6. เข็มกรอกากเพชรความเร็วสูงรูปทรงกลมเบอร์ A07459 (Dentsply, Oklahoma, USA)
7. เข็มกรอกากเพชรความเร็วสูงรูปทรงกระบอกปลายตัดเบอร์ A07446 (Dentsply, Oklahoma, USA)
8. เข็มขยายคลองรากฟันชนิดเค (K-file, Dentsply, Tulsa, Oklahoma, USA)
9. กระดาษซับคลองราก (Paper Point, Pulpdent Corporation, Watertown, USA)
10. กัตตาเปอร์ชา (Gutta Percha Points, Pulpdent Corporation, Watertown, USA)

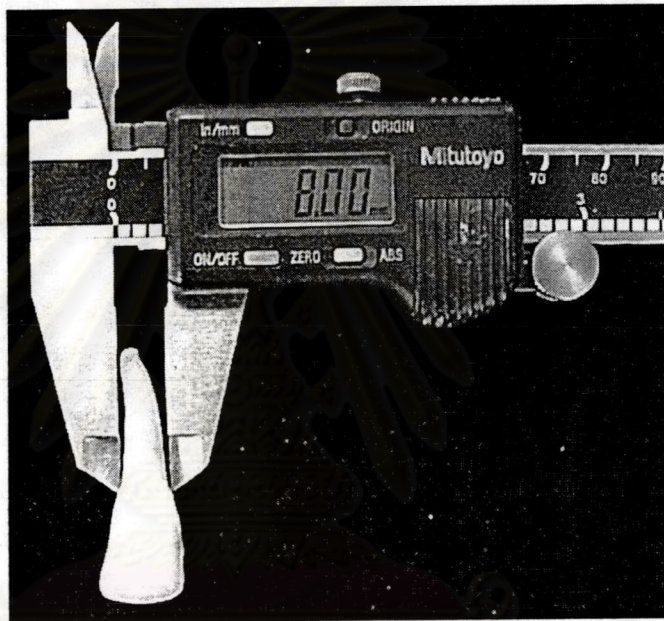
11. วัสดุฉาบคลองรากฟัน (Root canal sealer : Root canal cement + Clove oil, คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ, ประเทศไทย)
12. ไออาร์เอ็ม (IRM, Dentsply, Oklahoma, USA)
13. กลาสไอโอโนเมอร์ซีเมนต์แบบที่ 3 ชนิดก่อดัวด้วยปฏิกิริยาทางเคมี (Glass Base™, Pulpdent Corporation, Watertown, USA)
14. ซิลลอล (Xylol, คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ, ประเทศไทย)
15. กระดาษขัด (silicon carbide abrasive paper, Thailand)
16. เรซินซีเมนต์ (Resin cement, Superbond C&B, Sun medical Co., Ltd., Kyoto, Japan)
17. เข็มกรอกากเพชรละเอียดรูปทรงกระบอกปลายตัดเบอร์ A07413 (Dentsply, Oklahoma, USA)
18. สารฟอกสีฟัน 35 เปอร์เซ็นต์ไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ (35% Hydrogen peroxide, Opalescence® Xtra®, Ultradent Product, Inc., South Jordan, USA)
19. สารฟอกสีฟัน 35 เปอร์เซ็นต์คาร์บาไมด์เปอร์ออกไซด์ (35% carbamide peroxide, Opalescence® Quick™, Ultradent Product, Inc., South Jordan, USA)
20. สารฟอกสีฟัน 10 เปอร์เซ็นต์คาร์บาไมด์เปอร์ออกไซด์ (10% Carbamide peroxide, Opalescence® 10%, Ultradent Product, Inc., South Jordan, USA)
21. สารฟอกสีฟัน 20 เปอร์เซ็นต์คาร์บาไมด์เปอร์ออกไซด์ (20% Carbamide peroxide, Opalescence® 20%, Ultradent Product, Inc., South Jordan, USA)
22. โซเดียมเพอร์โบเรท (Sodium perborate, คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ, ประเทศไทย)
23. 5.25 เปอร์เซ็นต์โซเดียมไฮโปคลอไรท์ (5.25 % Sodium Hypochlorite, คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ, ประเทศไทย)

วิธีการวิจัย

1. การฟอกสีฟันภายนอกตัวฟัน(Extracoronary bleaching; E)

นำฟันวีวจำนวน 50 ซี่ที่มีขนาดความกว้างของคอฟันบริเวณรอยต่อเคลือบฟันกับเคลือบรากฟันในแนวใกล้กลางไกลกลางประมาณ 8.0 ± 0.1 มิลลิเมตร(ภาพที่ 10) มาตั้งทิ้งไว้ที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 30 นาที สุ่มเลือกออกเป็น 5 กลุ่มๆละ 10 ซี่ แบ่งออกเป็นกลุ่มทดลอง 4 กลุ่มและกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม นำฟันในกลุ่มควบคุม(EC) มาแช่ในน้ำลายเทียมที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 5 วัน

ภาพที่ 10 แสดงฟันวีวที่มีขนาดความกว้างของคอฟันบริเวณรอยต่อเคลือบฟันกับเคลือบรากฟันในแนวใกล้กลางไกลกลาง 8.0 มิลลิเมตร

1.1 การทำถาดฟอกสีฟัน

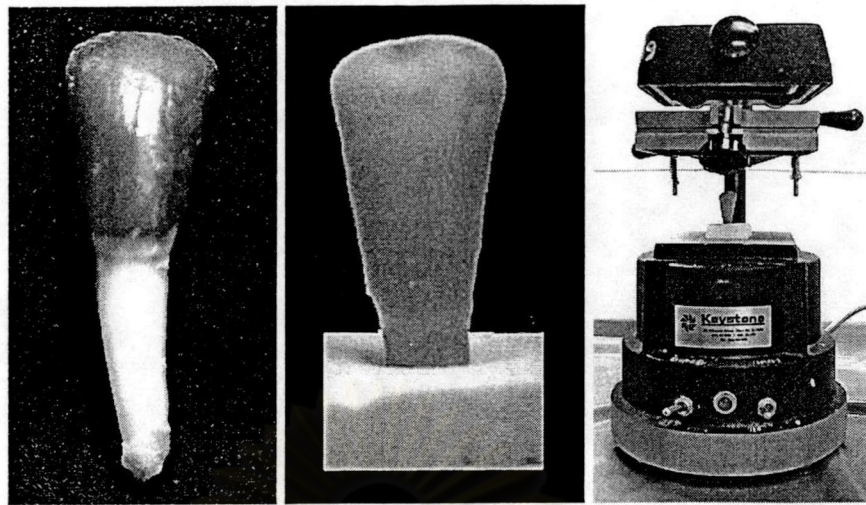
นำฟันในกลุ่มทดลองมาฉาบบริเวณด้านใกล้ริมฝีปาก (labial surface) ของฟัน จากบริเวณปลายฟันจนถึงระดับประมาณ 1 มิลลิเมตรสูงจากรอยต่อเคลือบฟันกับเคลือบรากฟันด้วยซี่ผึ้งซี่จุดลบที่มีความหนา 0.5 มิลลิเมตร(ภาพที่ 11ก) แล้วจึงนำมาพิมพ์ด้วยวัสดุพิมพ์ปากไฮโดรคอลลอยด์ชนิดผันกลับไม่ได้ หลังจากนั้นเทด้วยพลาสติกหีน(ภาพที่ 11ข) แล้วจึงนำแม่แบบที่ได้มาวางไว้ในเครื่องเวคคูัมฟอร์มเมอร์ นำแผ่นพลาสติกชนิดนิ่ม ที่มีความหนา 0.035 นิ้ว ใส่ในเครื่องเวคคูัมฟอร์มเมอร์(ภาพที่ 11ค) หลอมแผ่นพลาสติกจนมีลักษณะย่นลงมาประมาณ 2.50 นิ้ว แล้วจึงปล่อยให้พลาสติกเคลื่อนต่ำลงมาห่อแม่แบบไว้ ทิ้งไว้จนเย็นประมาณ 1 นาที

หลังจากนั้นนำพลาสติกมาตัดตามรอยต่อของเคลือบฟันกับเคลือบรากฟัน เพื่อให้ได้ถาดฟอกสีฟัน (ภาพที่ 11ง และ 11จ)

1.2 การฟอกสีฟัน

นำฟันกลุ่มทดลองมาฟอกสีฟันในขั้นตอนการทำในคลินิก โดยใช้สารฟอกสีฟันและเวลา ในการสัมผัสสารตามตารางที่ 9 โดยที่กลุ่มที่ฟอกสีฟันด้วย 35 เปอร์เซ็นต์ไฮโดรเจนเพอร์ออกไซด์ ตามด้วย 10 เปอร์เซ็นต์คาร์บาไมด์เพอร์ออกไซด์ (E35H-10C) และกลุ่มที่ฟอกสีฟันด้วย 35 เปอร์เซ็นต์ไฮโดรเจนเพอร์ออกไซด์ตามด้วย 20 เปอร์เซ็นต์คาร์บาไมด์เพอร์ออกไซด์ (E35H-20C) จะใส่สารฟอกสีฟันไฮโดรเจนเพอร์ออกไซด์ 0.3 มิลลิลิตร(สารฟอกสีฟัน 1 หลอดมีปริมาณสาร 1.2 มิลลิลิตร หลอดยาว 4 เซนติเมตร ในการทดลองจะกดกระบอกฉีดน้ำยาเป็นระยะทาง 1 เซนติเมตร) ลงบนผิวเคลือบฟัน โดยให้ห่างจากรอยต่อเคลือบฟันและเคลือบรากฟัน 1 มิลลิเมตร หลังจากนั้นฉายแสงด้วยเครื่องฉายแสงที่มีความเข้มแสงประมาณ 200 มิลลิวัตต์ต่อตาราง เซนติเมตร ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 8.0 มิลลิเมตร วางห่างจากผิวเคลือบฟัน 0.25 นิ้ว ฉาย แสงเป็นเวลา 30 วินาที หลังจากนั้นรอจนครบ 10 นาที โดยในขณะที่ทดลองฟันจะแช่อยู่ในน้ำลาย เทียม โดยระดับของน้ำลายเทียมจะอยู่ต่ำกว่าบริเวณรอยต่อเคลือบฟันกับเคลือบรากฟัน 1 มิลลิเมตร ดังภาพที่ 12ก ข และค ส่วนกลุ่มที่ฟอกสีฟันด้วย 35 เปอร์เซ็นต์คาร์บาไมด์เพอร์ ออกไซด์ตามด้วย 10 เปอร์เซ็นต์คาร์บาไมด์เพอร์ออกไซด์ (E35C-10C) และกลุ่มที่ฟอกสีฟันด้วย 35 เปอร์เซ็นต์คาร์บาไมด์เพอร์ออกไซด์ตามด้วย 20 เปอร์เซ็นต์คาร์บาไมด์เพอร์ออกไซด์ (E35C-20C) จะใส่สารฟอกสีฟันลงในถาดฟอกสีฟันแล้วนำมาครอบบนฟันเป็นเวลา 30 นาที โดยก่อน ใส่สารฟอกสีฟันให้นำสารฟอกสีฟันมาผ่านน้ำร้อนเป็นเวลา 2 นาที เพื่อเป็นการเร่งปฏิกิริยาการ แดกตัวของสาร(ตามคำแนะนำของบริษัท) โดยในขณะที่ทดลองฟันจะแช่อยู่ในน้ำลายเทียม(ภาพ 12ง) แล้วนำไปตั้งไว้ในตู้ควบคุมอุณหภูมิ ที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส หลังจากนั้นฉีดล้างสาร ฟอกสีฟันออกด้วยน้ำที่พ่นจากทริปปิเล็ซริง (Triple syringe) เป็นเวลา 1 นาทีและเป่าให้แห้ง แล้วจึงนำไปแช่ไว้ในน้ำลายเทียมดังภาพที่ 12จ ซึ่งจะนำไปตั้งไว้ในตู้ควบคุมอุณหภูมิที่ อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียสเป็นเวลา 24 ชั่วโมง จากนั้นนำมาฟอกสีฟันตามขั้นตอนการทำที่ บ้าน โดยใส่สารฟอกสีฟันลงในในถาดฟอกสีฟันแล้วนำมาครอบบนฟัน เป็นเวลา 8 ชั่วโมง โดย ในระหว่างทดลองชิ้นตัวอย่างจะแช่อยู่ในน้ำลายเทียม(ภาพที่ 12ง) แล้วนำไปตั้งไว้ในตู้ควบคุม อุณหภูมิที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส หลังจากนั้นนำมาฉีดล้างด้วยน้ำที่ฉีดพ่นจากทริปปิเล็ซ ริงเป็นเวลา 1 นาทีและเป่าให้แห้ง แล้วนำไปแช่ไว้ในน้ำลายเทียม (ภาพที่ 12จ) ซึ่งตั้งไว้ใน ตู้ควบคุมอุณหภูมิที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 16 ชั่วโมง ทำซ้ำในขั้นตอนการทำที่ บ้านจนครบ 4 วัน

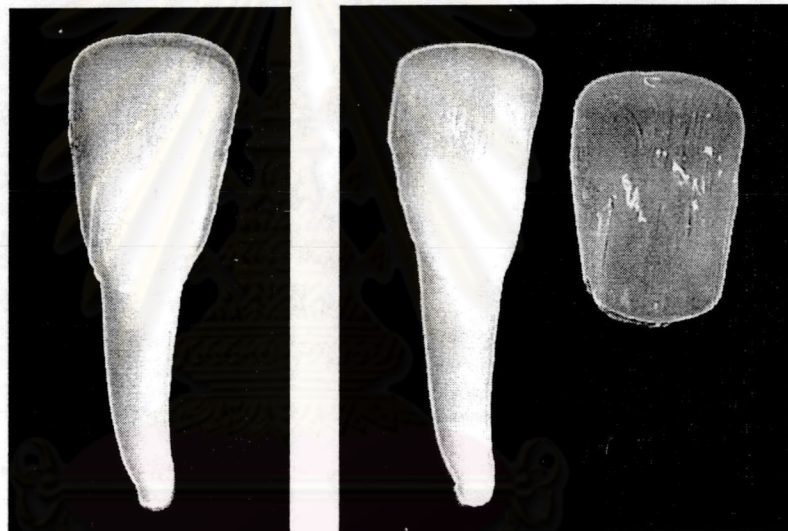

ก

ข

ค

ง

จ

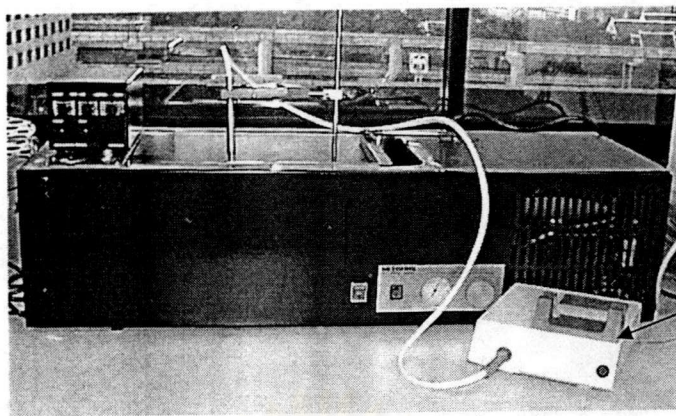
ศูนย์วิทยทรัพยากร

- ภาพที่ 11 แสดงการสร้างถาดเฉพาะเพื่อพอกสีฟันภายนอกตัวฟัน
- ก. แสดงฟันชั่วคราวบริเวณด้านใกล้ริมฝีปากด้วยซี่ผึ้งที่จุดสบนานา 0.5 มม.
  - ข. แสดงฟันชั่วคราวที่ลอกรายละเอียดลงสู่พลาสติกเรซิน
  - ค. แสดงการวางฟันในเครื่องเวคคูลัมฟอร์มเมอร์
  - ง. แสดงฟันชั่วคราวขณะสวมถาดพอกสีฟัน
  - จ. แสดงฟันชั่วคราวและถาดพอกสีฟัน

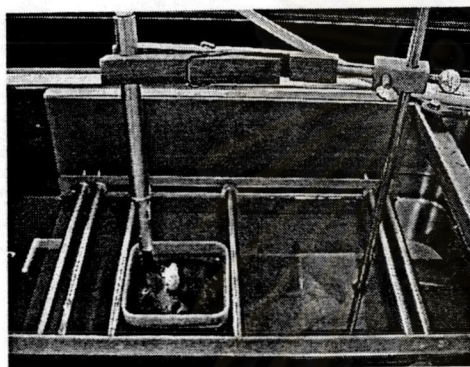
ตารางที่ 9 แสดงขั้นตอนการฟอกสีฟันภายนอกตัวฟันตามคำแนะนำของบริษัทผู้ผลิต

กลุ่ม	ฟอกสีในคลินิก		ฟอกสีที่บ้าน	
	สารฟอกสีฟัน	เวลาที่สัมผัสสาร	สารฟอกสีฟัน	เวลาที่สัมผัสสาร
EC (กลุ่มควบคุม)	-	-	-	-
E35H-10C	35 เปอร์เซนต์ ไฮโดรเจนเพอร์ออกไซด์	10 นาที	10 เปอร์เซนต์ คาร์บาไมด์เพอร์ออกไซด์	วันละ 8 ชั่วโมง เป็นเวลา 4 วัน
E35H-20C	35 เปอร์เซนต์ ไฮโดรเจนเพอร์ออกไซด์	10 นาที	20 เปอร์เซนต์ คาร์บาไมด์เพอร์ออกไซด์	วันละ 8 ชั่วโมง เป็นเวลา 4 วัน
E35C-10C	35 เปอร์เซนต์ คาร์บาไมด์เพอร์ออกไซด์	30 นาที	10 เปอร์เซนต์ คาร์บาไมด์เพอร์ออกไซด์	วันละ 8 ชั่วโมง เป็นเวลา 4 วัน
E35C-20C	35 เปอร์เซนต์ คาร์บาไมด์เพอร์ออกไซด์	30 นาที	20 เปอร์เซนต์ คาร์บาไมด์เพอร์ออกไซด์	วันละ 8 ชั่วโมง เป็นเวลา 4 วัน

ศูนย์วิทยุทันตวิทยา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

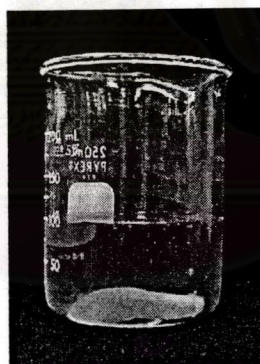
ก

ข

ค

ง

ศูนย์วิทยุโทรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 12 แสดงขั้นตอนการฟอกสีฟันภายนอกตัวฟัน

- ก. แสดงการติดตั้งเครื่องฉายแสง(ลูกศร)ขณะฟอกสีฟัน
- ข. แสดงการฉายแสงขณะฟอกสีฟัน
- ค. แสดงฟันขณะฟอกสีฟันจะแช่อยู่ในน้ำลายเทียม
- ง. แสดงฟันทั้งซี่แช่ในน้ำลายเทียม

2. การฟอกสีฟันภายในตัวฟัน (Intracoronary bleaching; I)

2.1 วิธีการรักษารากฟัน

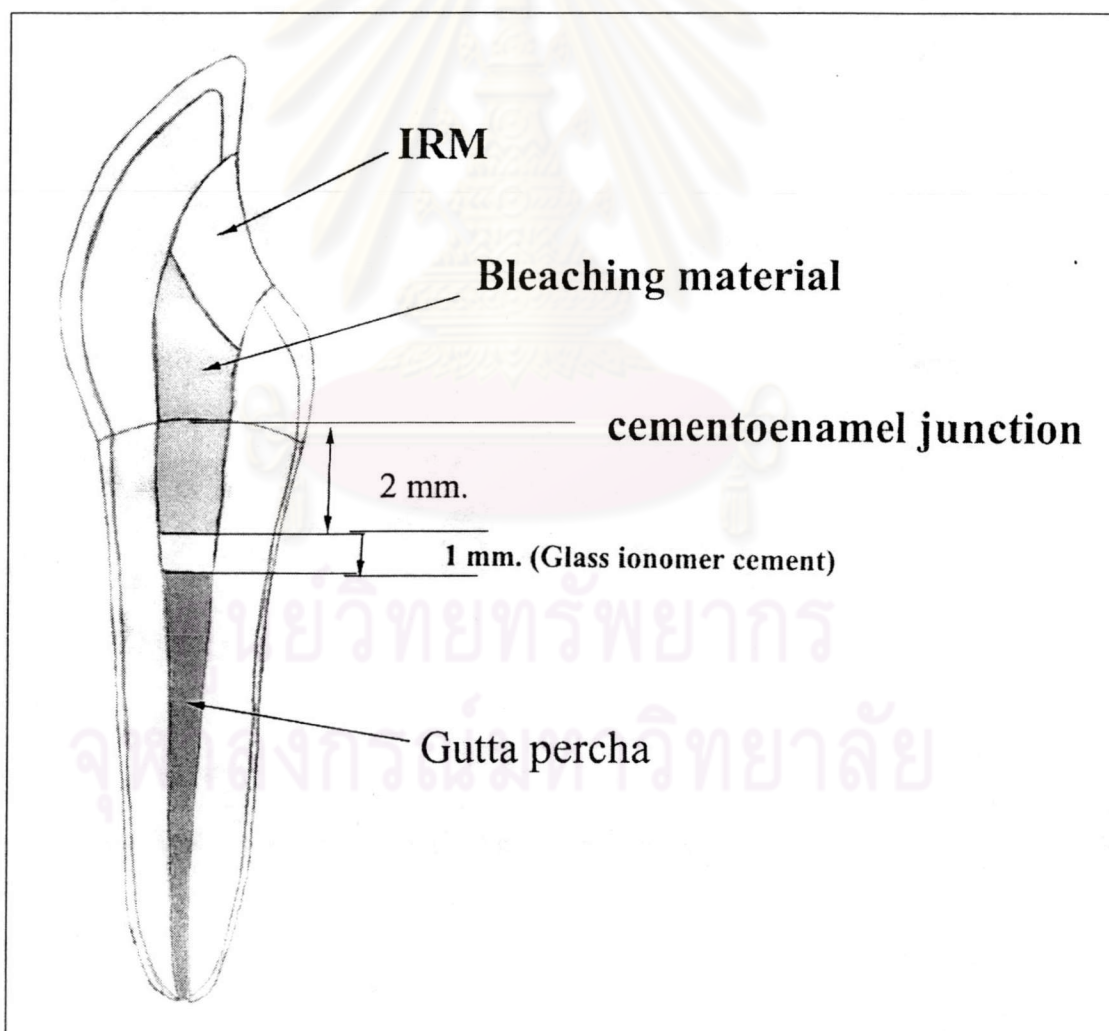
นำฟันวีวจำนวน 30 ซี่ที่มีขนาดความกว้างของคอฟันบริเวณรอยต่อเคลือบฟันกับเคลือบรากฟันในแนวใกล้กลางไกลกลางประมาณ 8.0 ± 0.1 มิลลิเมตร มาเปิดทางเข้าคลองรากฟัน ด้านลิ้น (lingual) บริเวณสูงจากรอยต่อเคลือบฟันกับเคลือบรากฟันประมาณ 10.0 ± 0.1 มิลลิเมตรด้วยเข็มกรอกากเพชรความเร็วสูงรูปทรงกลมเบอร์ A07459 และรูปทรงกระบอกปลายตัดเบอร์ A07446 ขยายคลองรากฟันด้วยเข็มขยายคลองรากฟันชนิดเค โดยใช้ความยาวทำงาน (working length) ยาวพอดีปลายรากฟัน (root apex) โดยเริ่มต้นจากเบอร์ 60 ไฟล์โดยรอบรากฟันจำนวน 10 รอบ ล้างคลองรากฟันด้วยโซเดียมไฮโปคลอไรท์ความเข้มข้น 5.25 เปอร์เซ็นต์ (Spangberg 2002) 20 มิลลิลิตร หลังจากนั้นเปลี่ยนขนาดไฟล์เป็นเบอร์ 70 ทำซ้ำเช่นเดียวกับเบอร์ 60 และทำจนถึงไฟล์เบอร์ 80 หลังจากนั้นขับคลองรากฟันให้แห้งด้วยกระดาษซับคลองราก แล้วอุดคลองรากฟันด้วยกัตตาเปอร์ซาร์ร่วมกับวัสดุฉาบคลองรากฟัน โดยใช้อัตราส่วนผสม 1 กรัมและส่วนเหลว 0.3 มิลลิลิตร ผสมให้มีลักษณะเป็นครีม (creamy consistency) สามารถยึดได้ 1 นิ้ว อุดคลองรากด้วยวิธีแลทเทอรัลคอนเดนเซชัน (lateral condensation) หลังจากนั้นตัดกัตตาเปอร์ซาร์ให้ต่ำกว่าระดับรอยต่อเคลือบฟันกับเคลือบรากฟันประมาณ 3 มิลลิเมตร แล้วจึงขัดทำความสะอาดโพรงฟันด้วยสำลีชุบไซลอล ต่อจากนั้นจึงใส่สำลีและปิดทับด้วยไออาร์เอ็ม หนาประมาณ 4 มิลลิเมตร แล้วนำไปแช่ไว้ในน้ำลายเทียม ที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 24 ชั่วโมง

2.2 วิธีการฟอกสีฟัน

แบ่งฟันออกเป็น 3 กลุ่มๆละ 10 ซี่ โดยการสุ่ม แช่ฟันกลุ่มควบคุม (IC) ในน้ำลายเทียมที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียสเป็นเวลา 1 สัปดาห์ ส่วน 2 กลุ่มที่เหลือให้ปิดทับกัตตาเปอร์ซาร์ด้วยกลาสไอโอโนเมอร์ซีเมนต์แบบที่ 3 หนาประมาณ 1 มิลลิเมตร ต่อจากนั้นจึงใส่สำลีและปิดทับด้วยไออาร์เอ็ม หนาประมาณ 4 มิลลิเมตร แล้วนำไปแช่ไว้ในน้ำลายเทียม ที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 24 ชั่วโมง หลังจากนั้นล้างโพรงฟันด้วยน้ำกลั่น 20 มิลลิลิตรและเป่าให้แห้ง ผสมสารฟอกสีฟันตามตารางที่ 10 โดยใช้อัตราส่วนผสม 2 กรัมและส่วนเหลว 1 มิลลิลิตร (Rotstein และ Friedman 1991, Rotstein และคณะ 1993) ซึ่งในการทดลองนี้ใช้ผง 4 กรัมและส่วนเหลว 2 มิลลิลิตร ผสมให้เข้ากันจึงนำมาใส่ในโพรงฟันที่เตรียมไว้ปิดด้วยไออาร์เอ็ม หนาประมาณ 4 มิลลิเมตร (ภาพที่ 13) แล้วนำไปแช่ไว้ในน้ำลายเทียมอุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 1 สัปดาห์

ตารางที่ 10 แสดงขั้นตอนการฟอกสีฟันภายในตัวฟัน

กลุ่ม	Walking bleaching	เวลาที่สัมผัสสาร
IC (กลุ่มควบคุม)	-	-
ISP-35H	โซเดียมเพอร์โบเรต + 35 เปอร์เซ็นต์ ไฮโดรเจนเพอร์ออกไซด์	7 วัน
ISP-W	โซเดียมเพอร์โบเรต + น้ำกลั่น	7 วัน

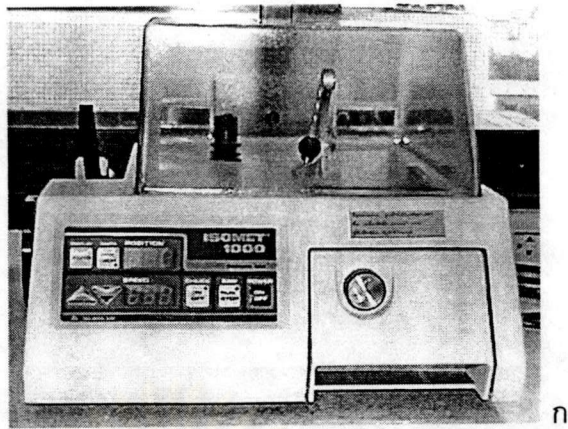
ภาพที่ 13 แสดงวิธีการฟอกสีฟันภายในตัวฟัน

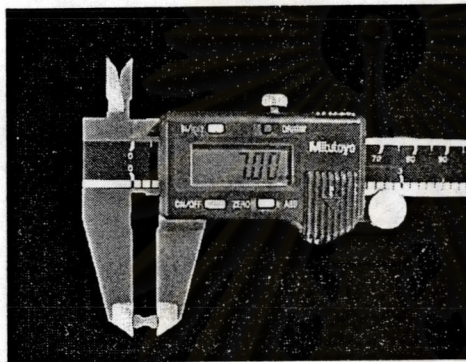
3. วิธีการเตรียมชิ้นตัวอย่างและการทดสอบค่าความทนแรงดึง

นำฟันตัวอย่างทั้งหมดมาตัดด้วยเครื่องตัดฟัน(ภาพ 14ก) ซึ่งมีน้ำหล่อตลอดเวลา ตัดเคลือบฟันในแนวใกล้กลาง – ใกล้กลางโดยให้ทำมุม 45 องศา กับแนวแกนฟัน (long axis) (ภาพที่ 15) โดยตอนแรกให้ใช้ดินสอดำขีดเส้นแนวแกนฟัน(Inciso-apical)บนฟันทางด้านใกล้กลางไกลกลาง จากนั้นจึงขีดแนวฟันที่ทำมุม 45 องศา กับแนวแกนฟัน แล้วจึงนำฟันมายึดกับตัวจับฟันของเครื่องตัดฟัน จากนั้นตัดให้ขนานกับแนวที่ขีดไว้ โดยให้ความหนาของเคลือบฟันประมาณ 0.50 ± 0.05 มิลลิเมตร หลังจากนั้นนำชิ้นตัวอย่างเคลือบฟันมาขัดเป็ยกด้วยกระดาษขัด เบอร์ 400 และ 600 กริตตามลำดับ จนได้เคลือบฟันที่มีความหนา 0.50 มิลลิเมตร จากนั้นตัดเนื้อฟันโดยตัดในแนวใกล้กลาง – ใกล้กลางให้ขนานกับแนวแกนฟัน โดยเริ่มต้นตัดฟันตามแนวแกนฟันที่ขีดไว้ หลังจากนั้นนำชิ้นฟันด้านใกล้ริมฝีปากที่ได้มาขัดบนกระดาษขัดเบอร์ 400 และ 600 กริตตามลำดับ จนได้เนื้อฟันด้านชิดโพรงประสาทฟันที่ขนานกับแนวแกนฟันซึ่งห่างจากโพรงประสาทฟันประมาณ 0.3 มิลลิเมตร หลังจากนั้นจึงนำฟันที่ได้มายึดกับตัวจับของเครื่องตัดฟันโดยให้เนื้อฟันบริเวณที่ขัดจนได้แนวระนาบที่ต้องการแนบกับใบมีดของเครื่องตัดฟัน แล้วจึงตัดฟันให้มีความหนาของเนื้อฟันประมาณ 1.00 ± 0.05 มิลลิเมตร ซึ่งวัดด้วยเวอร์เนียแคลิเปอร์ ดิจิตอล หลังจากนั้นนำชิ้นตัวอย่างเนื้อฟันมาขัดเป็ยกด้วยกระดาษขัด เบอร์ 400 และ 600 กริตตามลำดับ จนได้เนื้อฟันมีความหนา 1.00 มิลลิเมตร ล้างด้วยน้ำกลั่น หลังจากนั้นใช้เข็มกรอกากเพชรละเอียดรูปทรงกระบอกปลายตัดเบอร์ A07413 พร้อมน้ำหล่อตลอดเวลา ตัดแต่งขึ้นเคลือบฟันและเนื้อฟันให้เป็นแผ่นแบนมีรูปร่างมินิเด็มเบล (หัวกรอ 1 หัวต่อชิ้นตัวอย่าง 1 ชิ้น) โดยมีพื้นที่หน้าตัดของเคลือบฟันบริเวณที่แคบที่สุดขนาด 0.5 มิลลิเมตร x 1.5 มิลลิเมตร(ภาพ 14ข) และเนื้อฟันมีหน้าตัดบริเวณที่แคบที่สุดขนาด 1 มิลลิเมตร x 3.0 มิลลิเมตร(ภาพ 14ค)ซึ่งอยู่สูงจากบริเวณรอยต่อเคลือบฟันกับเคลือบรากฟัน 2 มิลลิเมตรดังภาพที่ 15 จากนั้นนำชิ้นตัวอย่างรูปเด็มเบลมายึดติดกับพลาสติกที่ทำจากโพลีเมทิลเมตาคริลิต (Nakabayashi และคณะ 1998) โดยใช้เรซินซีเมนต์(ภาพ 14จ) โดยยึดชิ้นตัวอย่างรูปเด็มเบลให้อยู่ตรงกลางตามแบบที่กำหนดไว้(ภาพ 14ง) ทิ้งไว้ 30 นาทีจนวัสดุแข็งตัวเต็มที่ก่อนนำไปทดสอบค่าความทนแรงดึงโดยใช้เครื่องทดสอบสากล(ภาพ 16 ก ข และค) โดยให้ความเร็วของหัวจับ (crosshead speed) 1.00 มิลลิเมตรต่อนาที บันทึกค่าความทนแรงดึงสูงสุดที่วัดได้เป็นนิวัตน์ นำชิ้นงานที่หักมาวัดพื้นที่ตัดขวางอีกครั้งด้วยเวอร์เนียแคลิเปอร์ ดิจิตอล ที่มีความละเอียดถึง 0.01 มิลลิเมตร นำค่าที่ได้ไปคำนวณหาค่าความทนแรงดึงในหน่วยเมกะปาสคาล

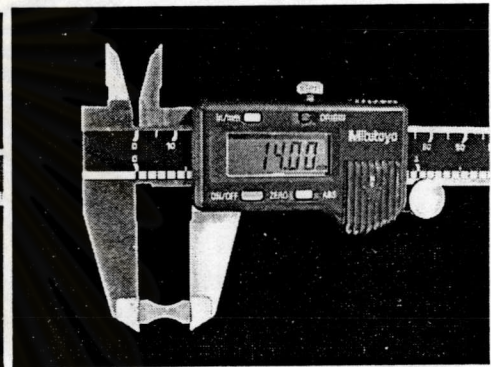

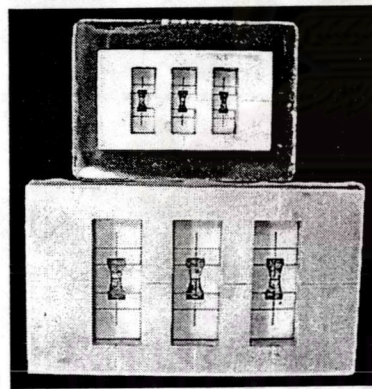
ก

ข

ค

ง

จ

ภาพที่ 14 แสดงขั้นตอนการเตรียมและการยัดขึ้นมินิดีมเบล

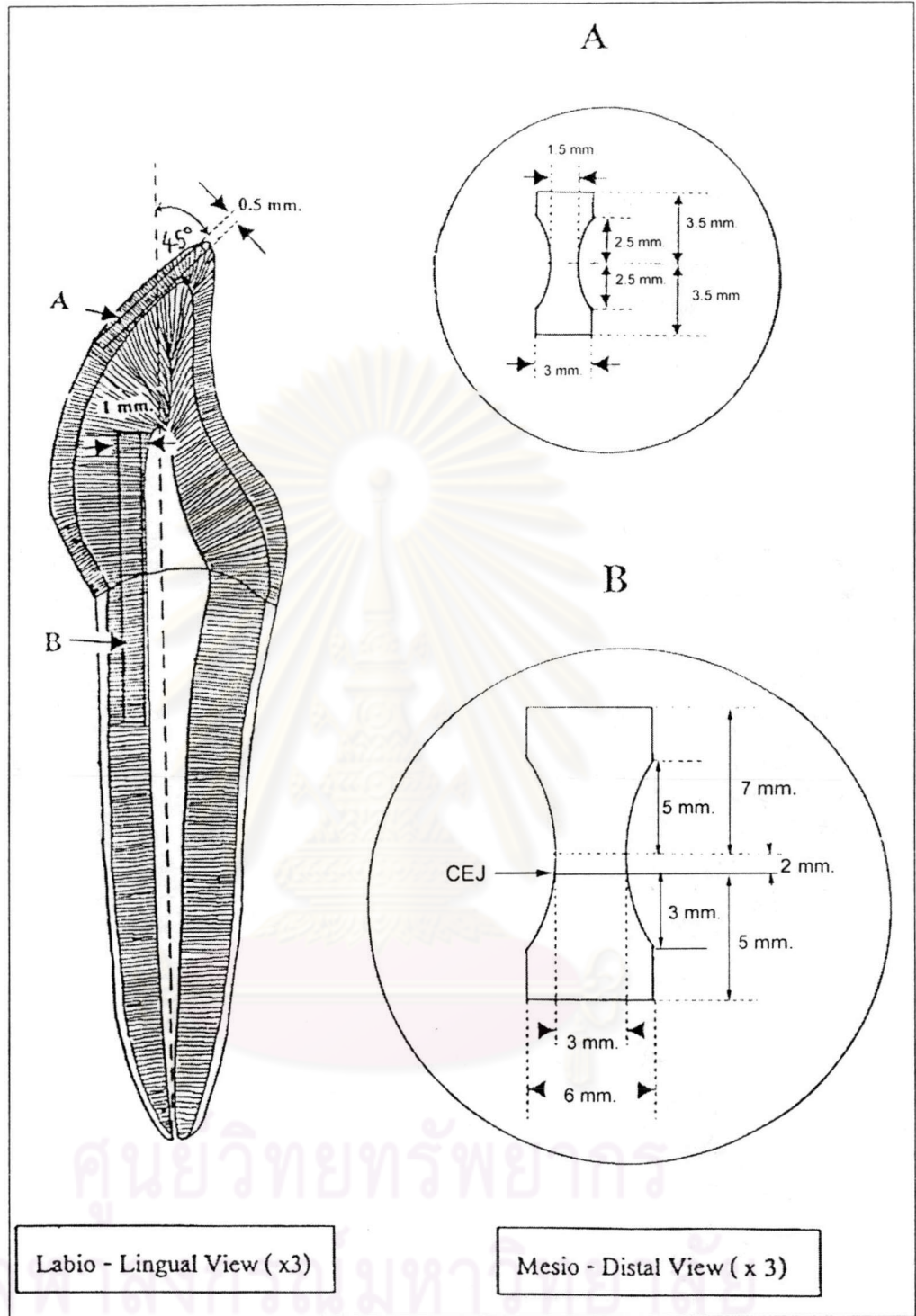
ก. แสดงเครื่องตัดฟัน

ข. แสดงการวัดขนาดของขึ้นเคลือบฟันด้วยเวอร์เนียคลิปเปอร์

ค. แสดงการวัดขนาดของขึ้นฟันด้วยเวอร์เนียคลิปเปอร์

ง. แสดงเทมเพลทใช้สำหรับยัดขึ้นตัวอย่างกับพลาสติก

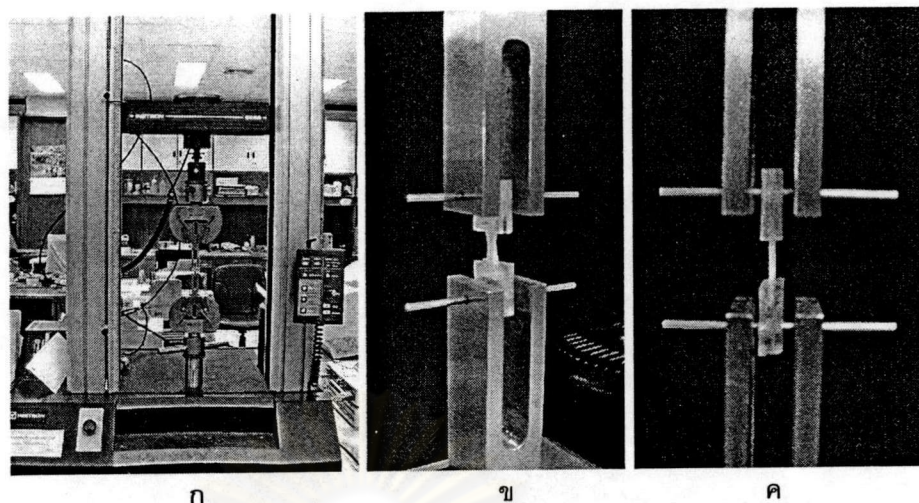
จ. แสดงเรซินซีเมนต์

CEJ = Cemento - Enamel Junction

ภาพที่ 15 แสดงตำแหน่งและขนาดของชิ้นมินิดันเบิล

ภาพที่ 16 แสดงขั้นตอนการติดตั้งชั้นมินิบัลในเครื่องทดสอบสากล

ก. แสดงเครื่องทดสอบสากล

ข. แสดงการจัดตำแหน่งชั้นทดสอบในเครื่องทดสอบสากล(ภาพด้านข้าง)

ค. แสดงการจัดตำแหน่งชั้นทดสอบในเครื่องทดสอบสากล(ภาพด้านหน้า)

4. การตรวจสอบสภาพพื้นผิวที่แตกหัก (fracture surface)

สุ่มชิ้นตัวอย่างอย่างน้อยครึ่งหนึ่งของจำนวนชิ้นตัวอย่างของแต่ละกลุ่มที่ผ่านการดึงจนแตกหัก มาตัดขนานกับรอยแตกโดยให้ความหนาจากบริเวณพื้นผิวที่แตกหักประมาณ 1-2 มิลลิเมตร นำมาเก็บไว้ในเครื่องดูดความชื้นเป็นเวลา 24 ชั่วโมง หลังจากนั้นจึงนำมาเคลือบด้วยอนุภาคทองโดยใช้เครื่องเคลือบชิ้นตัวอย่างด้วยอนุภาคทอง แล้วนำเข้ากล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนชนิดส่องกราดเพื่อตรวจดูพื้นผิวของบริเวณที่เกิดการแตกหักและลักษณะโครงสร้างในระดับจุลกายวิภาคของพื้นที่ก่อนและหลังการพอกสีพื้นในแต่ละกลุ่มทดลอง

ตัวแปรของการวิจัย

ตัวแปรอิสระ คือ ชนิดและความเข้มข้นของสารพอกสีพื้น ได้แก่ 35 เปอร์เซ็นต์ ไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ 10 เปอร์เซ็นต์ 20 เปอร์เซ็นต์และ 35 เปอร์เซ็นต์คาร์บาไมด์เปอร์ออกไซด์ และโซเดียมเปอร์บอเรท

ตัวแปรตาม คือ ค่าความทนแรงดึงของเคลือบพื้นและเนื้อพื้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

บันทึกค่าความทนแรงดึงของเคลือบฟันและเนื้อฟัน นำมาคำนวณหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทศนิยม 2 ตำแหน่ง และบันทึกภาพพื้นผิวที่แตกหักจากการทดสอบความทนแรงดึง

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำค่าความทนแรงดึงมาหาความแตกต่างของแต่ละกลุ่มโดยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way analysis of variance, ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และถ้าผลการวิเคราะห์มีความแตกต่างกัน จะวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่าง 2 กลุ่มโดยใช้การทดสอบแบบทูกีย์ (Turkey's test)

การวิเคราะห์ข้อมูลอาศัยโปรแกรมสถิติในเครื่องคอมพิวเตอร์ (SPSS version 10.5)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย